

APELACIONI SUD, Paris

Presuda od 14.X 1976.

Cie Nationale algérienne de  
navigation (CNAN) c/a Urbaine  
et Seine i tridesetšest  
osiguratelja

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Loše slaganje tereta - Komerrijalna krivnja - Loše slaganje tereta spada u komerrijalnu krivnju članova posade broda za koju brodar odgovara i ne može se klauzulama osloboditi odgovornosti - Brodar je odgovoran za nepravilno slaganje kada se nepravilnost mogla otkriti dužnom pažnjom

Brodar je primio na prijevoz 110.000 kg bituminozne boje smještene u bačvama, a na temelju drugog ugovora o prijevozu 103 tone mlijeka smještenog u 20 kontejnera. Boja je bila složena u brodsko skladište, a iznad nje u međjupalublju mlijeko. Kada je brod napustio luku ukrcaja naišao je na oluju koja je prouzročila valjanje broda što je dovelo do pomicanja i zatim do pada kontejnera mlijeka na bačve s bojom, koje su se zbog toga oštetile, što je prouzročilo oštećenje tereta. Zapovjednik je u svrhu izbjegavanja daljnjih šteta vratio brod u luku ukrcaja. U toj luci je pozvani vještak utvrdio uzrok i visinu štete. U svom nalazu i mišljenju bio je odlučan da je uzrok šteti činjenica da kontejneri mlijeka nisu bili osigurani, već su bili smješteni u međjupalublju jedan uz drugoga bez ikakvog zaštitnog materijala.

Osiguratelji su osiguraniku nadoknadili štetu pa tuže brodara da im nadoknadi isplaćenu osigurninu.

Prvostepeni sud je u potpunosti udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

Brodar u svoju obranu iznosi da je uzrok šteti nautička krivnja posade njegovog broda, a za koju on ne odgovara. Ukoliko se to ne prihvati, smatra da je uzrokom šteti viša sila, naime veliko nevrijeme za koje takodjer ne odgovara. Sud ovo brodarovo stajalište nije prihvatio. Iz nalaza vještaka, prema mišljenju suda, jasno proizlazi da je u brodu teret bio nepravilno složen i da je to uzrok štete. Posebno, jer je vještak jasno izrazio svoje mišljenje da su kontejneri bili osigurani kako su morali biti, naime da je između njih i oko njih bilo postavljeno zaštitno drvo, do njihovog pomicanja, pa ni do pada ne bi bilo

došlo, unatoč nevremenu na koje je brod naišao. Ovaj propust sud ocjenjuje kao komercijalnu krivnju posade broda za koju brodar odgovara, i ne može je podvesti pod nautičku djelatnost posade. Pored toga brodar se pozvao i na klauzulu teretnice s kojom se on oslobadja svoje odgovornosti za ovakve slučajeve. Ni ovaj brodarov prigovor sud nije prihvatio. Da bi se brodar za štetu proizročenu lošim slaganjem tereta mogao osloboditi odgovornosti, morao bi dokazati da su on ili osobe za koje odgovara upotrijebile dužnu pažnju u svrhu pravilnog slaganja tereta, što, prema stajalištu suda, u konkretnom slučaju nije bilo učinjeno.

(DMF 1977, str.98)

B.J.

Bilješka.- I ovo je jedan od slučajeva koji raspravlja o razlici između nautičke i komercijalne djelatnosti članova posade broda. Premda iz obrazloženja presude to ne slijedi, ipak iz njenog sadržaja proizlazi da je brodar tvrdio da se radilo o nautičkoj krivnji članova posade njegovog broda, iz razloga što je padom kontejnera mlijeka iz medjupalublja u skladište broda bio ugrožen sam brod u njegovoj sposobnosti za plovidbu. Ovo se pitanje u praksi postavlja prilično često. Pita se, naime, da li se radi o nautičkoj ili komercijalnoj krivnji članova posade, ako je loše slaganje tereta ugrozilo sigurnost broda za plovidbu. Judikatura još nije zauzela konačno stajalište.

B.J.

TRGOVAČKI SUD, Marseille

Presuda od 22.VI 1976.

Cie Allianz c/a Transports  
internationaux Gehrig et  
Midi Manutention

Odgovornost lučkog slagača - Odgovornost cestovnog voza-  
ra za štetu koju skrivi lučki slagač prilikom iskrcaja  
tereta iz kamiona - Lučki slagač i vozar solidarno od-  
govaraju za štetu koju skrivi lučki slagač prilikom is-  
krcaja tereta iz kamiona na obalu - Slagač se ne može u  
svoju korist pozivati na propise o svojoj odgovornosti  
koji se odnose na manipulacije ukrcaja ili iskrcaja u  
pomorskom prijevozu, ako je teret oštećen prilikom iskr-